

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 4 päivänä helmikuuta 2015,

Euroopan järjestelmäriskikomitean tehtävien ja organisaation tarkistuksesta

(CON/2015/4)

(2015/C 192/01)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan komissio antoi 8 päivänä elokuuta 2014 kertomuksen Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) tehtävistä ja organisaatiosta ⁽¹⁾ (jäljempänä 'komission kertomus').

Euroopan keskuspankin (EKP) toimivalta antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle lausunto komission kertomuksesta perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1092/2010 ⁽²⁾ 20 artiklaan ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1096/2010 ⁽³⁾ 8 artiklaan. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

Yleiset huomautukset

Komission kertomuksessa tarkastellaan EJRK:n tehtäviä ja organisaatiota asetuksen N:o 1092/2010 20 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1096/2010 8 artiklan mukaisesti. Yleisesti ottaen EKP kannattaa komission kertomuksessa esitettyjä päätelmiä.

EKP katsoo, ettei tällä hetkellä ole tarpeen tehdä merkittäviä muutoksia EJRK:n säädöskehukseen. Tarkasteluajanjakso oli suhteellisen lyhyt ja EKP katsoo, että EJRK on toiminut tasapainoisesti ja hyvin. Jotkin EJRK:n toimintakehykseen tehtävät tekniset mukautukset lisäävät kuitenkin sen tehokkuutta ja vahvistaisivat sen asemaa sellaisten rahoitusvakauteen kohdistuvien järjestelmäriskien estämisessä ja lieventämisessä, joita syntyy rahoitusjärjestelmän tapahtumien vuoksi. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission olisi harkittava mukautuksia, kun ne arvioivat konkreettisten lainsäädäntöehdotusten ⁽⁴⁾ tarvetta. Komission esitettyä konkreettisia lainsäädäntöehdotuksia EKP antaa niistä lausunnon perussopimuksissa sille vahvistettujen toimivaltuuksien mukaisesti.

Erityiset huomautukset**1. EKP:n tuki EJRK:lle****1.1 EJRK:n Euroopan unionissa suorittaman makrovakauserityksen ja rahapolitiikkaa, rahoitusvakausta ja pankkivalvontaa koskevien EKP:n valtuuksien välinen yhteys**

EJRK perustettiin vuonna 2010 suorittamaan makrovakauseritystä. Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 127 artiklan 1 kohdan mukaan EKP:n ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta, ja EKP määrittelee ja toteuttaa euroalueen rahapolitiikkaa tämän mukaisesti. Lisäksi Euroopan keskuspankkijärjestelmä (EKPJ) myötävaikuttaa SEUT-sopimuksen 127 artiklan 5 kohdan mukaisesti rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvän politiikan moitteettomaan harjoittamiseen. Tätä politiikkaa määritetään ja harjoitetaan makrotaloutta ja rahoitusta koskevien olennaisten muuttujien ja analyysien pohjalta.

⁽¹⁾ COM(2014) 508 final.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1092/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, finanssijärjestelmän makrotalouden vakaudesta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1).

⁽³⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 1096/2010, annettu 17 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan järjestelmäriskikomitean toimintaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 162).

⁽⁴⁾ Asetuksen (EU) N:o 1092/2010 20 artikla.

EJRK on alusta lähtien pystynyt hyödyntämään EKP:n kaikkien keskuspankkien makrotaloutta, rahoitusta ja rahoituspoliittikkaa koskevaa asiantuntemusta, erityisesti rahoitusvakauden valvonnan, makrotaloudellisen analyysin sekä markkinaolosuhteita ja markkinainfrastruktuureja koskevien analyysien alalla sekä tilastotietojen keräämisessä. Lisäksi EJRK on hyötynyt asiantuntemuksen, resurssien ja infrastruktuurin synergioista EKP:n toimintojen yhteydessä.

Toimet, joita EKP toteuttaa EJRK:n tueksi, eivät vaikuta EKP:n institutionaaliseen, toiminnalliseen tai rahoitusta koskevaan riippumattomuuteen eivätkä SEUT-sopimuksessa ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännössä vahvistettujen EKP:n tehtävien suorittamiseen. EKP on jatkossakin hyvässä asemassa varmistaakseen analyyseja ja tilastoja koskevan sekä taloudellisen ja hallinnollisen tuen EJRK:lle voimassa olevien säännösten, erityisesti asetuksen (EU) N:o 1096/2010 mukaisesti. Kun tarkastellaan komission kuulemisprosessissa useiden sidosryhmien esittämää ehdotusta EJRK:n autonomian vahvistamisesta⁽¹⁾, EKP katsoo, että olisi luotava asianmukainen tasapaino, sillä aiheeton itsehallinto ei olisi yhteensopiva sen kanssa, että EJRK jatkuvasti turvautuu EKP:n maineeseen ja asiantuntemukseen⁽²⁾.

1.2 EJRK:n hallintoneuvoston puheenjohtaja

EKP kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan EKP:n pääjohtaja toimii edelleen EJRK:n hallintoneuvoston puheenjohtajana. Keskuspankeilla on tärkeä asema makrovakaushallintaa koskevassa politiikassa rahoitusjärjestelmän vakautta koskevan vastuunsa, analyyttisen asiantuntemuksensa sekä reaalityönsä, markkinaolosuhteista ja markkinainfrastruktuureista hankkimiansa tietojen ansiosta. EKP tarjoaa ennen muuta analyyttistä, tilastollista, hallinnollista ja logistista tukea EJRK:lle ja varmistaa teknisen tason tiiviin yhteistyön, koska sillä on edustaja EJRK:n neuvonantavassa teknisessä komiteassa ja EJRK:n edustaja puolestaan on mukana EKP:n rahoitusvakauskomiteassa.

Kaikkien EKP:n keskuspankkien pääjohtajien osallistuminen EJRK:n hallintoneuvostoon sekä puheenjohtajan tehtävän myöntäminen EKP:n pääjohtajalle asetuksen (EU) N:o 1092/2010 mukaisesti korostaa keskuspankkien keskeistä asemaa EJRK:n toiminnassa. EKP:n pääjohtajan asemaa EJRK:n hallintoneuvoston puheenjohtajana ei tästä syystä pitäisi muuttaa.

On tärkeää panna merkille, että EKP:n pääjohtaja pitäisi nimittää EJRK:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi uudeksi vuoden 2015 loppuun mennessä, koska asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 selvästi määritetään toimikauden pituus⁽³⁾. Tästä syystä olisi valmisteltava ja hyväksyttävä puheenjohtajan nimittämistapaa koskeva lainsäädäntöehdotus vuoden 2015 alkupuoliskon aikana.

2. EJRK:n organisaatio

2.1 EJRK:n hallintoneuvoston kokoonpanon tarkistus

Kun tarkastellaan komission ehdotusta keventää ja pienentää EJRK:n hallintoneuvoston kokoa⁽⁴⁾, EKP katsoo, että mahdollisuudet vähentää jäseniä ovat hyvin rajalliset. EKP:n kanta on, että kaikkien makrovakaushallintaa osallistuvien päättäjien pitäisi olla mukana hallintoneuvostossa. Koska heillä on keskeinen rooli makrovakaushallinnassa, hallintoneuvostossa pitäisi olla EKP:n kaikkien keskuspankkien ja kansallisten makrovakaushallintaviranomaisien edustajia (jos nämä ovat muita kuin keskuspankkien edustajia), mutta kaikilla ei välttämättä tarvitse olla äänioikeutta. Lisäksi olisi eduksi, että yhteisellä valvontamekanismilla (YVM) olisi äänioikeuden edustus hallintoneuvostossa eli samanlainen asema kuin kansallisilla valvontaviranomaisilla tällä hetkellä.

2.2 Ohjauskomitean kokoonpanon ja tehtävien tarkastelu

EKP kannattaa komission ehdotusta ohjauskomitean aseman vahvistamisesta. Ohjauskomiteaa voitaisiin esimerkiksi käyttää foorumina, jossa vaihdetaan tietoja suunnitelluista makrovakaushallintatoimenpiteistä, ennen kuin niistä virallisesti ilmoitetaan EJRK:lle. Näin varmistettaisiin kaikkien asiaan liittyvien makrovakaushallintaviranomaisien osallistuminen asiaan. Makrovakaushallintaviranomaisia voitaisiin kutsua tilapäisinä osallistujina ohjauskomitean kokouksiin. Tämä antaisi EKP:lle mahdollisuuden keskustella mahdollisista heijastus- ja tartuntavaikutuksista, erityisesti euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kanssa, ennen makrovakaushallintatoimenpiteisiin ryhtymistä. Ohjauskomitea voisi lisäksi omaksua aiempaa ennakoivamman ja tulevaisuuteen suuntautuvan lähestymistavan asettaessaan painopisteitä hallintoneuvoston asialistalle ja määrittäessään työohjelman avainasioita. Ohjauskomitean olisi varmistettava, että se toimii avoimesti hallintoneuvoston suhteen suorittaessaan kyseisiä tehtäviään. Ohjauskomitean vahvistetun roolin myötä ei kuitenkaan millään tavoin saisi heikentää hallintoneuvoston roolia EJRK:n ainoana päätöksentekoyksikönä. EKP katsoo niin ikään, että yhteisen valvontamekanismin (YVM) edustuksesta ohjauskomiteassa olisi etua.

⁽¹⁾ Ks. komission kertomuksen 3.2.1 osa.

⁽²⁾ Ks. komission kertomuksen 3.2.1 osa.

⁽³⁾ Ks. asetuksen (EU) N:o 1092/2010 5 artiklan 1 kohta.

⁽⁴⁾ Ks. komission kertomuksen 4 osa.

2.3 Muut alarakenteet (neuvoa-antava tekninen komitea ja neuvoa-antava tieteellinen komitea)

EJRK on analyttisen työnsä tueksi perustanut erilaisia alakomiteoita. Neuvoa-antava tekninen komitea myötävaikuttaa EJRK:n työhön useilla alueilla ⁽¹⁾. Neuvoa-antava tieteellinen komitea tuo EJRK:n työhön innovatiivisen, ulkopuolisen ja tieteellisen näkökulman. EKP katsoo, ettei näiden komiteoiden rakenteeseen tarvita kauaskantoisia muutoksia. Komissio ehdotti joitakin parannuksia, jotka koskevat neuvoa-antavan teknisen komitean suurta kokoa, sen työn näkyvyyttä ja komitean liittämistä aiempaa tiiviimmin EJRK:n yleiselle asialistalle ⁽²⁾. EKP katsoo, että neuvoa-antavan teknisen komitean koon muutoksen taustalla tulisi olla hallintoneuvoston kokoonpanoon tehdyt muutokset. Neuvoa-antava tekninen komitea voisi lisätä näkyvyyttään työskentelemällä hallintoneuvoston ja ohjaukskomitean etusijalle asettamien asioiden parissa, mikäli komitealla säilyy mahdollisuus analysoida ongelmia omasta aloitteestaan.

2.4 Toimitusjohtajan rooli

Komission kertomuksessa ehdotetaan, että komissio tutkisi tarkemmin mahdollisuutta perustaa kokopäiväisen toimitusjohtajan toimi. Toimitusjohtaja vastaisi EJRK:n päivittäisestä toiminnasta ⁽³⁾. Tällainen organisaatiomuutos voisi olla hyödyllinen ⁽⁴⁾, mutta EJRK on jatkossakin riippuvainen EKP:n analyttisestä, tilastollisesta, hallinnollisesta ja logistisesta tuesta, minkä vuoksi EKP:n korkean tason läsnäoloa on ylläpidettävä EJRK:n päätöksentekoaikavälissä. Jos EJRK:lle nimitetään toimitusjohtaja, asiaa pitäisi tasapainottaa myöntämällä hallintoneuvoston puheenjohtajuusvirka pysyvästi EKP:n pääjohtajalle ⁽⁵⁾. EKP ehdottaa lisäksi, että toimitusjohtajan roolin laajuutta olisi selvennettävä, esimerkiksi puheenjohtajan ja sihteeristön päällikön tehtävien ja vastuualojen sekä selontekovelvollisuuden ja raportointivaatimusten osalta. Myös EJRK:n ulkoista edustusta olisi tarkennettava.

3. EJRK:n välineistö

3.1 Viestintävälineet (mm. kirjeet ja julkiset lausunnot)

EKP katsoo, että EJRK:n välineistön laajentamiseksi ehdotusta koskevat lisäselvennykset ovat aiheellisia ⁽⁶⁾. Komissio ehdottaa nykyisen välineistön laajentamista. Siihen kuuluviin keskeisiin viestintävälineisiin (varoituksiin ja suosituksiin) olisi sisällytettävä ”pehmeän vallan” lisääntynyt käyttö. Komission kertomuksessa mainitaan esimerkiksi kirjeiden tai lausuntojen julkaiseminen keinona lisätä varhaisvaroitustoiminnan joustavuutta ennen muodollisten varoitusten tai suositusten laatimista. EKP kannattaa tällaista lähestymistapaa, jonka avulla EJRK:n pitäisi pystyä nostamaan esiin tiettyjä riskejä varhaisessa vaiheessa joutumatta välttämättä laatimaan muodollista varoitusta.

3.2 EJRK:n osallistuminen unionin lainsäädäntöprosessiin

EKP panee merkille, että monet komission kuulemiseen osallistuneet vastaajat ehdottivat – ja myös muissa samasta asiasta annetuissa kertomuksissa ⁽⁷⁾ on ehdotettu – että EJRK pitäisi jossakin muodossa ottaa mukaan unionin lainsäädäntöprosessiin. On tärkeää korostaa, että unionin lainsäädäntöprosessista määrätään asiaa koskevilla perussopimuksen määräyksissä. Lisäksi asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 säädetään jo perustasta, jonka mukaisesti EJRK antaa komissiolle suosituksia asiaan liittyvästä unionin lainsäädännöstä ⁽⁸⁾.

EJRK:n asiantuntemus rahoitusvakauden alalla olisi tietenkin arvokasta keskusteltaessa unionin poliittisista aloitteista. EKP katsoo, että EJRK voisi edellä esitettyjen ennakoivaa viestintästrategiaa koskevien seikkojen mukaisesti antaa panoksensa lainsäädäntöprosessiin esimerkiksi korostamalla komissiolle alueita, joilla lainsäädäntötoimet saatavat olla tarpeen. Toisen lähestymistavan voisi tarjota EJRK:n osallistuminen komission järjestämiin julkisiin kuulemisiin. EKP katsoo kuitenkin, ettei EJRK:lle ole tarpeen luoda asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 säädettyä roolia suurempaa muodollista roolia unionin lainsäädäntöprosessissa.

⁽¹⁾ Ks. neuvoa-antavan teknisen komitean valtuudet, jotka ovat nähtävissä EJRK:n verkkosivustolla.

⁽²⁾ Ks. komission yksiköiden työpäperi, joka täydentää kertomusta Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) tehtävistä ja organisaatiosta, s. 16.

⁽³⁾ Ks. komission kertomuksen 3.2.1 osa.

⁽⁴⁾ Myötävaikuttaisi erityisesti EJRK:n näkyvyyden lisäämiseen ja helpottaisi päivittäistä päätöksentekoa EJRK:ssa.

⁽⁵⁾ Tämän lausunnon 1.2 kohdan suositusten mukaisesti.

⁽⁶⁾ Ks. komission kertomuksen 3.2.3 osa.

⁽⁷⁾ Ks. Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2014 suosituksista komissiolle Euroopan finanssivalvojen järjestelmän (EFVJ) tarkistamisesta (2013/2166(INL)).

⁽⁸⁾ Ks. asetuksen (EU) N:o 1092/2010 16 artiklan 2 kohta.

4. Tietojen saanti EJRK:ssa

4.1 EKP:n tarjoama tilastollinen tuki EJRK:lle

EKP arvioi tarkastelujaksosta saamiensa kokemusten valossa, että tämänhetkinen kehys, jonka puitteissa se tarjoaa tietoja EJRK:lle, on asianmukainen, ja vahvistaa, että EJRK:n sihteeristö ja Euroopan valvontaviranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä. Tietojenvaihtoon liittyviä menettelyjä voitaisiin kuitenkin parantaa.

EKP on varmistanut osana tilastollisen tuen tarjoamista EJRK:lle, että päätöksessä EJRK/2011/6⁽¹⁾ säädettyjä aggregoitujen tietojen säännöllistä raportointia koskevia alkuperäisiä vaatimuksia on noudatettu oikea-aikaisesti ja toimitetut tiedot ovat olleet laadukkaita. Päätös EJRK/2011/6 hyväksyttiin EJRK:n sihteeristön, EKP:n ja Euroopan valvontaviranomaisten edustajista koostuvan yhteistyöryhmän merkittävän panoksen tuloksena. Päätöksessä käsitellään EJRK:n tilastotietojen tarvetta⁽²⁾. Näitä tietoja käytetään EJRK:n hallintoneuvoston ja neuvoo-antavan teknisen komitean säännöllisissä katsauksissa ja erityisesti EJRK:n niin kutsutussa riskikojelaudassa, joka on julkaistu neljännesvuosittain syyskuusta 2012 lähtien.

4.2 Tiedonsaannin yleiset menettelyt

EKP kannattaisi myös tiedonsaantimenettelyjen tehostamista silloin, kun tiedot ovat jo Euroopan unionin tai kansallisten viranomaisten saatavissa ja kun määritettävänä on ainoastaan kyseisten tietojen sisältö, muoto ja käyttöoikeudet. Asiaan liittyvien laitosten tai elinten (esimerkiksi Euroopan valvontaviranomaiset, kansalliset viranomaiset tai EKP) olisi edelleen saatava tarkistaa menettelyn yhteydessä, että mahdollisia rajoitteita, kuten tietojen välittämistä koskevat rajoitteet, noudatetaan. Sen sijaan EJRK:n hallintoneuvoston äänestysmenettely olisi edelleen tarkoituksenmukainen niissä tapauksissa, joissa tietoja ei ole saatavissa. Tällöin käynnistettäisiin aitoja tilapäistutkimuksia, jotka edellyttävät tietojen keruuta rahoitusosalta.

4.3 Koostamattomien tietojen saanti EJRK:ssa

EJRK:n tilastollisiin tarpeisiin on alusta asti vastattu pitkälti väliaikaisten kyselyjen avulla; mukana on ollut sekä aggregoituja että yrityskohtaisia kyselyjä. Tällaisten tietojen kerääminen, käsittely ja välittäminen on kuitenkin hankalaa ja aikaa vievää, mikä vaikuttaa myös myöhemmin tehtävän analyysityön aikatauluun. Kun otetaan huomioon aggregoitujen ja yritystason tietojen merkittävä toisiaan täydentävä tehtävä makrovakausanalyysin ja poliittisen päätöksenteon kannalta, olennaisten tietojen saantia koskevaa nykyistä rajoittavaa säännöstä on tarkistettava. Erityisesti asetuksen (EU) N:o 1092/2010 15 artikla rajoittaa EJRK:n mahdollisuuksia saada (sen sihteeristön ja EKP:n tukevan tilastollisen ja analyttisen tehtävän kautta) yksittäisiä yritystason tietoja oikeaan aikaan ja asianmukaisesti makrovakausanalyysin laatimista varten. Näiden rajoitteiden käsittelemiseksi oli otettava käyttöön vaivalloisia menettelyjä. Nämä saattavat olla osaksi kohtuuttomia, sillä yritykset voivat itse asiassa julkistaa osan yritystason tiedoista, kuten pörssinoteerattujen pankkien yksittäiset tilinpäätöstiedot, jotka tällä hetkellä joutuvat EJRK:n sihteeristön hallinnoimaan "pimiöön".

Tästä syystä EKP tukee voimakkaasti asetuksen (EU) N:o 1092/2010 15 artiklan tarkistamista, jotta yksittäisten yritystason tietojen toimittamismenettelyt vastaisivat paremmin EJRK:n tarpeita eivätkä olisi niin rajoittavia. EKP katsoo, että tiedoista olisi eroteltava arkaluonteiset tiedot (esim. keskinäisiä kytköksiä koskevat tiedot) ja varmistettava luottamuksellisten tietojen asianmukainen suoja.

EKP ehdottaa finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän⁽³⁾ laatiman erottelun kaltaisen erottelun tekemistä; tällöin tiedot jaettaisiin yksittäisen laitoksen tietoihin kokonaistasolla, toisin sanoen tietoihin, jotka koskevat tietyn laitoksen kokonaisvastuita, kuten tase ja tuloslaskelma, tai vastapuolten (esim. pankit, valtion elimet) eri kategorioita, ryhmiteltyinä riskitekijöiden mukaan, ja tietoihin vastapuolittain, jotka koskevat laitosten kahdenvälisiä vastuita. Vaikka kumpaankin ryhmään saattaa liittyä luottamuksellisia ja arkaluonteisia tietoja, mistä syystä niiden luottamuksellisuutta on suojeltava ja niitä on tapauskohtaisesti arvioitava huolellisesti, tiedot vastapuolittain osoitautuvat monissa tapauksissa arkaluonteisemmiksi. Tämän vuoksi ne edellyttävät rajoitteita nykyisessä menettelyssä. Tiedot kokonaistasolla sen sijaan voidaan soveltaa yksinkertaistettua menettelyä, tämän kuitenkin rajoittamatta oikeutta vaatia tiukempaa käsittelyä erityistapauksissa, kun tämä on perusteltua kyseisten tietojen arkaluonteisuuden vuoksi. Aloilla, joilla tiedot kokonaistasolla eivät sovellu analyysitarkoituksiin häntätekijöiden (tail factors) ja niihin liittyvien riskien vuoksi, jakelutoimenpiteet ovat välttämättömiä ja vaativat enemmän yksityiskohtaisuutta. Olisi myös pidettävä mielessä, että suurimmasta osasta tietoja laaditaan raportti useita viikkoja, jopa kuukausia tilastojakson jälkeen, joten niiden arkaluonteisuus vähenee.

⁽¹⁾ Euroopan järjestelmäriskikomitean päätös, annettu 21 päivänä syyskuuta 2011, tietojen toimittamisesta ja keruusta finanssijärjestelmän makrovakauden valvontaa varten unionissa (EUVL C 302, 13.10.2011, s. 3).

⁽²⁾ Lisätietoja työstä, jota tehtiin EJRK:n tukemiseen tarvittavien välttämättömien tilasto- ja valvontatietojen valmistelemiseksi, kehittämiseksi ja hallinnoimiseksi, löytyy teoksesta Israel J.-M., Sandars P., Schubert A., and Fischer B. (2013), Statistics and Indicators for Financial Stability Analysis and Policy, Occasional Paper Series, No 145, ECB, Frankfurt am Main, April 2013.

⁽³⁾ Ks. Financial Stability Board, Consultation Paper, Understanding Financial Linkages: A Common Data Template for Globally Systemically Important Banks, 6.10.2011.

EJRK:n hallintoneuvosto voisi laatia menettelyjä laitosten koostamien tietojen ja yritystason tietojen toimittamisesta tällaisten tietojen jakamista sääntelevän yleisen säädöskehityksen mukaisesti. EKP:lla on asianmukaisia menettelyjä aidosti luottamuksellisten tietojen suojaamiseen, ja se voi hyödyntää laajaa kokemustaan tässä suhteessa ⁽¹⁾.

4.4 Valvontaa koskevat raportointivaatimukset

Lopuksi EKP rohkaisee Euroopan valvontaviranomaisia antamaan asianmukaisen painoarvon EJRK:n tarpeille harmittaessa uusia valvontaa koskevia vaatimuksia tai niiden muuttamista, jotta niissä heijastuisivat paremmin makrovakausanalyysin tarpeet. EKP ottaa jo osaltaan huomioon ERJK:n tietovaatimukset uusia tai parannettuja tilastoja koskevassa käynnissä olevassa kehitystyössä, jota se toteuttaa komission vaikutustenarviointeja vastaavien ”hyötykustannus”-arvioiden avulla.

5. EJRK:n ja YVM:n välinen vuorovaikutus

5.1 YVM:n edustus EJRK:n rakenteissa

Kun EJRK:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät perustettiin, pankkiunionia ei vielä ollut. Jotta toimittaisiin Euroopan finanssivalvojen järjestelmään tehtyjen muutosten mukaisesti, YVM:n perustaminen mukaan lukien, asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 pitäisi nimenomaisesti säädellä YVM:n edustuksesta EJRK:n hallintoneuvostossa ⁽²⁾. Kuten edellä on todettu, olisi säädettävä myös YVM:n edustuksesta ohjauskomiteassa ⁽³⁾. Lisäksi YVM:n edustusta neuvonantavassa teknisessä komiteassa pidettäisiin hyödyllisenä.

5.2 EJRK:n rooli makrovakaussäätövälineiden soveltamisessa YVM:ssä

On syytä panna merkille, että neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 ⁽⁴⁾ EKP:lle nimenomaisesti myönnetään makrovakaussäätöalan vastuuta ja toimivaltuuksia ⁽⁵⁾, joita sovelletaan pääosin EJRK:n jäsenistä. Kansallisten viranomaisten on tätä tarkoitusta varten ilmoitettava EKP:lle makrovakaustoimenpiteistä, joita ne aikovat soveltaa. Toisaalta EKP voi tarvittaessa soveltaa tiukempia vaatimuksia.

EJRK julkisti maaliskuussa 2014 lippulaivakertomuksen pankkialan makrovakaussäätöpolitiikasta ⁽⁶⁾. Kertomuksessa todetaan, että EJRK toimii unionin makrovakaussäätöä koskeviin poliittisiin toimenpiteisiin liittyvien tietojen keräämisen ja jakelun keskipisteenä. EJRK on jo suositellut, että makrovakaussäätöä vastaavien viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja myös rajat ylittävissä tapauksissa, erityisesti tiedottamalla EJRK:lle järjestelmäriskien käsittelemiseksi kansallisella tasolla suoritetuista toimista ⁽⁷⁾. Lisäksi EJRK on suositellut, että makrovakaussäätöä vastaavien viranomaisten olisi – rajoittamatta unionin lainsäädännön asiaan liittyviä säännöksiä – ilmoitettava EJRK:lle ennen makrovakaussäätötoimenpiteiden soveltamista kansallisella tasolla, mikäli odotettavissa on merkittäviä rajat ylittäviä vaikutuksia muissa jäsenvaltioissa tai sisämarkkinoilla ⁽⁸⁾.

On olennaisen tärkeää, että EJRK:n makrovakaussäätöä suoritetaan ottaen huomioon EKP:n asema ja tehtävät makrovakaussäätöalalla ⁽⁹⁾. Päällekkäistä työtä voitaisiin välttää tekemällä selkeä ero EKP:n ja EJRK:n tehtävien ja vastuualueiden välillä. Tätä taustaa vasten kaavaillaan, että EJRK:n hallintoneuvosto ja EKP:n vastaavat päätöksentekoiheet laativat selkeät ohjeet tietojen jakamisesta ja EJRK:n suositusten seurannasta.

⁽¹⁾ Erityisesti Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98 (EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8) nojalla kerättyihin tietoihin sovelletaan kyseisen asetuksen 8 artiklassa säädettyä suojeletoimenpiteitä, jolla varmistetaan luottamuksellisten tilastotietojen fyysinen ja looginen suojele.

⁽²⁾ Ks. myös tämän lausunnon 2.1 kohta.

⁽³⁾ Ks. myös tämän lausunnon 2.2 kohta.

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁽⁵⁾ Ks. asetuksen (EU) N:o 1024/2013 5 artikla.

⁽⁶⁾ Ks. Flagship Report on Macro-prudential Policy in the Banking Sector, saatavissa EJRK:n verkkosivustolla osoitteessa www.esrb.europa.eu

⁽⁷⁾ Ks. suositus EJRK/2011/3, suositus B4.

⁽⁸⁾ Ks. suositus EJRK/2013/1, suositus C3.

⁽⁹⁾ Erityisesti asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 viitataan jo makrovakaussäätöä koskevan YVM-maiden ja EJRK:n välisen vuorovaikutuksen kaavailuun, sillä siinä säädetään, että samalla kun EJRK:n toimivaltuudet säilytetään ennallaan, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset tai kansalliset nimetyt viranomaiset sekä EKP noudattavat unionin muun lainsäädännön mukaisia koordinoitimenettelyjä sen jälkeen, kun ne ovat suorittaneet asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 säädetyt menettelyt. Ks. johdanto-osan 24 kappale.

5.3 EJRK:n suositusten vastaanottajat

Asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 säädetään tällä hetkellä EJRK:n suositusten saajien mahdollisesti rajoittamattomasta lukumäärästä ⁽¹⁾. EJRK on jo laatinut suosituksia jäsenvaltioille, kansallisille toimivaltaisille viranomaisille, kansallisille nimetyille viranomaisille, Euroopan pankkiviranomaiselle ja komissiolle.

Toisaalta asetus (EU) N:o 1092/2010 on melko tiukka vastaanottajien osalta, sillä heitä vaaditaan näyttämään toteen, että he ovat noudattaneet EJRK:n suosituksia ns. ”noudata tai perustele” -mekanismin mukaisesti ⁽²⁾. Itse asiassa ainoastaan osaa edellä mainituista vastaanottajista vaaditaan ilmoittamaan toimista, joihin ne ovat ryhtyneet kyseisten suositusten noudattamiseksi. Tällaista epäsuhtaa olisi vältettävä mahdollisimman pitkälle.

Edellä esitetyn valossa olisi harkittava, olisiko lainsäädännöllä säädettävä siitä, että EJRK voi toimivaltuuksiansa puitteissa laatia suosituksia makrovakauserityksistä vastaaville kansallisille viranomaisille ja EKP:lle mikrovakauserityksistä ja makrovakauserityksistä koskevista tehtävissään ⁽³⁾. EKP:n hyväksyminen mahdolliseksi vastaanottajaksi ei saisi millään tavoin rajoittaa EKP:n ensisijaista tavoitetta, joka on hintatason vakauden ylläpitäminen SEUT-sopimuksen 127 artiklan 1 kohdan mukaisesti ⁽⁴⁾. Tässä yhteydessä olisi varmistettava ennalta tapahtuva, selkeä viestintä ja tietojen jakaminen EJRK:n hallintoneuvoston ja asiaan liittyvien EKP:n päätöksentekijöiden kesken edellä ehdotetun mukaisesti ⁽⁵⁾.

Tehty Frankfurt am Mainissa 4 päivänä helmikuuta 2015.

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Ks. asetuksen (EU) N:o 1092/2010 16 artikla.

⁽²⁾ Ks. asetuksen (EU) N:o 1092/2010 17 artiklan 1 kohta.

⁽³⁾ Kuten on ehdotettu vastasyklisen puskurikantojen asettamista koskevista ohjeista 18 päivänä kesäkuuta 2014 annetun Euroopan järjestelmäriskikomitean suosituksen 2 osan 1.1 (a) alakohdan mukaisesti (EUVL C 293, 2.9.2014, s. 1).

⁽⁴⁾ Ks. EJRK:n tarkistusta käsittelevä korkean tason ryhmä, esitys EJRK:n tarkistuksesta, maaliskuu 2013.

⁽⁵⁾ Ks. tämän lausunnon 5.2 kohta.